

Pred katechézou zaznelo čítanie z evanjelia podľa Marka (Mk 7,14-15.21)

Potom znova zavola k sebe zástup a povedal im: «Počúvajte ma všetci a pochopte! Človeka nemôže poškvrniť nič, čo vchádza doň zvonka, ale čo vychádza z človeka, to poškvrňuje človeka. [...] Lebo znútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky.»

Úvod – strážiť si srdce

1. časť cyklu katechéz O nerestiach a cnostiach

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!

Dnes by som chcel predstaviť nový cyklus katechéz s témou „Neresti a cnosti“. Môžeme začať na samom začiatku Biblie, kde kniha Genezis prostredníctvom rozprávania o prarodičoch predstavuje dynamiku zla a pokušenia. Spomeňme si na pozemský raj. V idylickom obraze, ktorý predstavuje rajska záhrada Eden, sa objavuje postava, ktorá sa stáva symbolom pokušenia: had, ktorý zvádza. Had je zákerné zviera: pohybuje sa pomaly, plazí sa po zemi a niekedy si jeho prítomnosť ani nevšimnete - je tichý -, dokáže dobre splynúť so svojím prostredím a predovšetkým je nebezpečný.

Keď sa začne rozprávať s Adamom a Evou, ukáže, že vie rafinovane argumentovať. Začína tak, ako sa to robí pri zlom klebetení, zlomyseľnou otázkou. Hovorí: „Je pravda, že Boh povedal: Nesmiete jesť zo žiadneho stromu v záhrade?“ (Gn 3, 1). Táto veta nie je pravdivá: Boh skutočne ponúkol mužovi a žene všetky plody záhrady okrem plodov konkrétneho stromu: stromu poznania dobra a zla. Tento zákaz nemá za cieľ zakázať človeku používať rozum, ako sa niekedy nesprávne interpretuje, ale je mierou múdrosti. Akoby chcel povedať: uznajte hranice, necíťte sa byť pánmi všetkého, pretože pýcha je počiatkom všetkého zla. A tak, ako sa hovorí v príbehu, Boh ustanovuje prarodičov za pánov a strážcov stvorenia, ale chce ich uchrániť pred domýšľavosťou všemohúcnosti, pred tým, aby zo seba urobili pánov dobra a zla, čo je pokúšením. Je to zlé pokúšenie aj v súčasnosti. To je najnebezpečnejšia pasca pre ľudské srdce.

Ako vieme, Adam a Eva nedokázali odolať pokúšeniu hada. Do ich mysle sa vkradla myšlienka na nie príliš dobrého Boha, ktorý ich chcel udržať v podriadenosti: preto sa všetko zrútilo. Týmto príbehom nám Biblia vysvetľuje, že zlo sa v človeku nezačína zvučným spôsobom, keď sa už prejavuje nejaký čin, ale zlo sa začína oveľa skôr, keď sa ním človek začne zaoberať. Ukolíše ho v predstavách či myšlienkach a nakoniec sa nechá chytiť do pasce jeho lichotení. Vražda Ábela sa nezačala hodeným kameňom, ale zášťou, ktorú Kain zlomyseľne prechovával a ktorá z neho urobila netvora v jeho vnútri. Aj v tomto prípade sú Božie odporúčania zbytočné.

S diablom, milí bratia a sestry, sa nedá viesť dialóg. Nikdy! Človek s ním nesmie nikdy viesť rozhovor. Ježiš s diablom nikdy nevedel dialóg, on ho vyhnať. Keď bol na púšti, pri pokúšaní, nerozprával sa s ním; jednoducho odpovedal slovami Svätého písma, Božím slovom. Buďte opatrní: diabol je zvodca. Nikdy s ním nevedzte dialóg, pretože je múdrejší ako my všetci a donúti nás za to zaplatiť. Keď príde pokúšenie, nikdy nevedzte dialóg. Zatvorte dvere, zatvorte okno, zatvorte svoje srdce. Takto sa bránime proti tomuto zvádzaniu,

pretože diabol je ľstivý a inteligentný. Dokonca pokúšal Ježiša biblickými citátmi! Urobil tam zo seba veľkého teológa.

S diablom sa nerozpráva. Pochopili ste to? Budte opatrní. S diablom sa nerozprávame a s pokušením sa nesmieme zaoberať. Dialóg tu nie je možný. Keď pokušenie prichádza: zatvorme dvere. Strážme si srdce. Človek musí byť strážcom svojho srdca. A práve preto nevedieme dialóg s diablom. Strážiť si srdce, je odporúčanie, ktoré nachádzame u rôznych (púštnych) otcov a svätých. Musíme prosiť o túto milosť, aby sme sa naučili strážiť si srdce. Je to múdrosť, vedieť ako si strážiť srdce. Nech nám Pán pomáha v tejto práci. Ten, kto si stráží srdce, stráží poklad. Bratia a sestry, učme sa strážiť si srdce. Ďakujem vám.

(Preklad Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu - Vatican News, Martin Jarábek)

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2023-12/katecheza-o-nerestiach-a-cnostiach-1-strazit-si-srdce.html>